

(א) [מנחת עו. נדה סג.],
(ב) [ע' רש"י טעמי כט:
ד"ה קצ"ה, א כ"ח:
טוואר, ד כ"ח: א' תלמא,

הגהות הב"ח

(א) גמ' טווי ובגדים:
(ב) שם וחרץ למחט:
(ג) רש"י ד"ה טווי ואריג:
והני אריג דלמחט:

גליון הש"ס

גמ' ולא יטיל יתר מן
שלש חובין. מפורש רש"י
הש"ס ח' נראה להגיד
לכן חובין: שם אבטווי
ואתווי חד. ובענין זה
מנחת דף ע"ז ע"א וענין
זה מפורש פ"ג דסוטה
ה"ב ח' א' שם אבטווי
לח' מלא מחט. ענין זה
מולין ל"א ע"א:

רבינו חננאל (המשך)

יהודה הני חוטי קצרה
שמה וקצרה שקיל להו
והכל עולין למנין תכלת.
פיר' ובענין שלשולית
התכלת בבגן הטלית
כמלא קשר גודל, ואמ'
רב יהודה ואילו חוטין
יצאן היה מכניס בחשבון
מלא קשר גודל. החיט
ששייר מן החוט כדי
לחפור בו חיוב החזיר
לבעליה, ואוקימנא מלא
מחט וחזין למחט כמלא
מחט. מטלית שהיא שלש
על שלש בזמן שבעל
הבית מקפיד עליהן הרי
הן של בעל הבית וחייב
לחזירן כול'. קצרה שמה
פיר' וקצרה שקיל ליה. פי'
הני שני חוטין או ג'
שחזין שחן על גבי לבן,
קצרה שמה שחן קורין
להן בשביל שחן דבר
קצר ומעט, וקצרה שהוא
כובס שקיל להו. והכל
עולין למנין תכלת. פי'
רבעין שלשולית התכלת
בבגן הטלית כמלא קשר
גודל, ואמר ר' יהודה
ואילו חוטין שחן מלא
קצרה עולין למנין מלא
קשר גודל. ויצחק בריה
היה קפיד ולא היה
מכניס בחשבון מלא
קשר גודל. זה פי' ר"ח
ז"ל. מה שהחשש מציא
במעצד והנפסק במגירה.
פי' מעצד קופצין קטן
ומשוה בו הנסרים וקופצין
ההתחכות קטנות, מעשה
ידי חרש במעצד. מנכשי
ודעין ורש"י יקרות. מנכשי
חופרין יקרות. [הדרן עלך
מסכת ואכילא וסליקא
לה מסכת בבא קמא]

שטוואן או עשה מהן בגדים לוקחין: השפא טווי שקלין בגדים
מצעיא. הא אין בגדים אלא כ"ט טוואן: נמטי. לזדין פליטר"ש
בלע"ז ואין שם טווי: הקלועין. רומי"ר ש"ס בלע"ז שמקלע מן העור
סביב: והפלושין. אמר התלמוד מן העור: אמר העולה מן שטף

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

המים שלו. דדבר מועט הוא
ואפקורי מפקר ליה: קלרע שמים
וקלרע שקיל ליה. הכובס נקרא
קרי בשלשון ארמי וקלרע הוא
מקור מן הצגד איהו שקיל ליה ודידיה
הוא: הכל עולין למנין תכלת. אותן
שלשה חוטין אם לא קלרע הכובס עולין
למדת מלא קשר גודל שזריך להרחיק
את תכלת של צלית משפת הצגד
במסכת מנחות (דף מ"ב): קפיד
עליהו. וטוואן: מלא המחט. מלא
אורך המחט: וחזין למחט. שכל זמן
שאין מן החוט אלא מלא המחט
מזומנא אין יכול לתמוכו בצגד:
בצרייתא גרסינן ומטלית שהיא
פחוטה מג' על ג': לסיכא. חזין
שפירשנו למעלה: פחוטה מלאן למאי
חזי. הא אין יכול להפוך המחט
ולתמוכו: מגירה. שיר"ה בלע"ז וסכין
הוא שיש בו פגיונות הרבה וקוללס
מהר: הנפסק במגירה. פסקי עניס
שהעץ ארוך ופוסקו: מקדח. טרייד"א
והיוצא משם דק כעפר: רהיעני.
פליי"א: והגגרי במגירה. דק דק
שהיא משרת במקום חתך דק כעפר:
חד הוא דאזינא. ורצני היא ומשרת
שפלי גסין: מספסי אבנים. מרעב
אותן ומחליק אותן: מפסגי אילנות.
כשיש בהן ענפים יותר מדאי קולץ
אחת מציתים והיינו פיסוג לשון
דילוג והרצחה: ניקוף שיך צהיגא
כמו ונקף סביב היער בצרול (ישעיה
י' ה"ג). סנה: ומנכשי זרעים.
נטולים ירקות מציתה: ועודי
ירקוס. כשהן תכופות יותר מדאי
נטול אחת מציתים כדי שיהא מקום
לחריב ולתעשה פחט: חזין. שחט של
תצואה חטין ושעורין צעודין ירק:
מסא מחסיא. מקום צהמות הוא
וצריכין למרעה טווי:

הדרן עלך הגזול בתרא
וסליקא לה מסכת בבא קמא

פחות מכאן חזי לסיכתא אלא אי אמרת מלא מחט וחזין למחט משהו פחות
מכאן למאי חזי אלא ש"מ מלא מחט וחזין למחט כמלא מחט שמע מינה:
מה שהחרש בו: ורמינהי מה שהחרש מוציא במעצד והנפסק במגירה הרי
אלו של בעל הבית והיוצא מתחת מקדח ומתחת רהיעני והגגרי במגירה
באחרא דתנא דידן איכא תרתי חציני לרבותי קרי לה כשיל ולזושרתי קרי לה מעצד
משום גזל מפסגי אילנות מפסגי גפנים מנכפי היגין מנכשי זרעים ועודי ירקות וזרעים
בהן משום גזל אין בעל הבית מקפיד עליהן הרי אלו שלו א"ר יהודה כשות וחזין
באחרא דקפדי יש בהן משום גזל אמר רבינא ומתא מחסיא אתרא דקפדי חזי:

ולא יטיל בו יותר מג' חובין. דרך הסורקים לתת לולאות של טוי
במחט לאורכו של צגד שמונתו בהן כשהוא נסרק וחוצצו במקלות
וכשגגמר וזולטין אותו מקום הלולאות שנמתח שם משהו אותן
ונוטל אותן הקלועים לעצמו כדאמר לולאות צחוקה כדי
יתפרס לאותן לולאות של צגד צלע"ז ג' תפירות
שלא יכול למתחו יותר מדאי אלא
ג' חזין יפיי"ץ בלע"ז ג' תפירות
במחט: ומשויהו. מקום הצליטות
שנמתח שם נוטל במספרים: אפילו
עד טפה. ליטול ממנו רצועות רחבות
טפח: אילני. גסין שנים: גלימא.
טלית העשויה לכל יום וכשהוא
סורק לשמיו נוחה ליקרע מהר:
סרבנא. עשוי לכבוד ולגוי וכשהוא
סורק לשמיו נזה יותר: גלימא
משויהו לארכו. כדפרשית העיל:
המיונה. אינו נראה אלא שני ראשיה
המלוין לכך משהו לרצחה צ' ראשיה
המלוין: ה"ג אטווי ואטווי חד או
למא אטווי ואטווי פרי. מנהג
תופר אותן להוליך ולהציא המחט
בצגד קודם שימשוך כל החוט וקא
מצעיא ליה הכן ג' חוטין דקמני מי
חשיבא הולכה והוצאה חד דהו
לח ג' הולכות וג' הוצאות א"ד
הולכה והוצאה תרי חשיב לכו:
אירין. דרך הגרדי להניח אמר צקנה
של ערב כדי שלא ילא הערב מן
הקנה לכאן ולכאן והוא של צעה"ב:
נירין. ליצי"ץ: פקעיות. לישי"ל:
הנארגות מעומד ואין עושין להו קנה
כדרך הגרדין: צגד מנומר. כלומר
אפילו מנומר בצצעים הרבה אע"פ
שרגלים לדבר שגגז הצמר מן בגדים
שארץ לוקחין מהן דקניהו צשינו:
טווי ו אריג והיינו אירין דאמרינן לא
יקח אס טלאן הגרדי לוקחין דקניהו
צשינו: ארוג מצע. הא ה"ל טווי
קודם לאריג. סידק. שערות שרימ"ש
ללא טוואן קודם לכן: אופוס.
כשמציאין לו צגד לצבוע חותך ממנו
מעט לפני צעליו לידע אם יקלוט
את הצבוע ופעמים שמעכוזו אכלו
ושכחו צעלים: דוגמאוס. שמציאין
לו הצעלים אמר לצבוע ומציא עמו
מעט אמר לצבוע ואומר כזה צבוע
לי: פלוש. אמר. שחטן מה הגזיח
הצמר מעט מעט: אכל לוקחין
ממנו צגד לצבוע. דבגד שלם
לא גגז ואי נמי גגזו קנייה צשינו:
טווי ובגדים. והכך דוגמאות

הרי אלו שלו אמר רבא באחרא דתנא דידן איכא תרתי חציני לרבותי קרי לה כשיל ולזושרתי קרי לה מעצד
משום גזל מפסגי אילנות מפסגי גפנים מנכפי היגין מנכשי זרעים ועודי ירקות וזרעים
בהן משום גזל אין בעל הבית מקפיד עליהן הרי אלו שלו א"ר יהודה כשות וחזין
באחרא דקפדי יש בהן משום גזל אמר רבינא ומתא מחסיא אתרא דקפדי חזי:

הדרן עלך הגזול בתרא וסליקא לה מסכת בבא קמא